

Seçenekler Yaratmak

**Etkili Savunuculuk
Kampanyaları Geliştirme**

ETKİLİ SAVUNUCULUK KAMPANYALARI GELİŞTİRME

Nancy Flowers

Rakhee Goyal

**WOMEN'S
LEARNING
PARTNERSHIP**

**FOR RIGHTS,
DEVELOPMENT,
AND PEACE**

Women's Learning Partnership

4343 Montgomery Avenue, Suite 201

Bethesda, MD 20814, USA

Tel: 1-301-654-2774

Fax: 1-301-654-2775

Email: wlp@learningpartnership.org

Web: www.learningpartnership.org

© 2003 Women's Learning Partnership

İçindekiler

Giriş

Bu El Kitabı ve Videonun Kullanılması **2**

Öğrenen Toplumlarda Savunuculuk: Kavramsal Özet **3**

Etkili Savunuculuk Alıştırmaları

Alıştırma 1: Savunuculuğu Tanımlamak **4**

Alıştırma 2: Savunuculuk Yapmak **5**

Alıştırma 3: Bir Savunuculuk Planının Bileşenleri **6**

Alıştırma 4: Etkili bir Savunuculuk Planı Geliştirme **17**

Bu Kitapçık ve Videonun Değerlendirilmesi

Alıştırma 5: Değerlendirme **20**

GİRİŞ

2001 yılında, Kadınların Haklar, Kalkınma ve Barış Hakkında Öğrenmeleri için Ortaklık (WLP) Fas'tan Association Democratique des Femmes du Maroc (ADFM), Nijerya'dan Kadın Hakları için BAOBAB ve Filistin'den Kadın Sorunları Teknik Komitesi (WATC) ile ortaklaşa yürüttüğü çalışmalarla kadınlar için bir liderlik eğitimi el kitabı yayınladılar.¹ Bu el kitabı kadınlar ve erkekler için yenilikçi ve ilkeli liderlik becerilerini tanıtır ve demokratik ve eşitlikçi toplumlarda katılımcı liderliğin teorik yapısını anlatır.

WLP ve ortakları el kitabının deneme ve değerlendirmesi sırasında kolaylaştırma, iletişim ve savunuculuk alanlarında ilave eğitim materyallerine gereksinim olduğunu fark ettiler. Deneyimli kolaylaştırıcı ve eğiticiler bile katılımcı liderlikle ilgili teorik bilgilerin kolaylaştırma, iletişim ve savunuculuk becerilerini güçlendirecek şekilde uygulanabilmesi için bazı alıştırmalardan yararlanabileceklerini düşündüler.

Bunun üzerine WLP Seçenekler Yaratmak başlığı altında, üç adet el kitabı ve videodan oluşan bir set hazırladı:

- *Etkileşimli Kolaylaştırmayı Öğrenme* kolaylaştırıcıların eğitimleri kapsayıcı ve katılımcı stratejiler kullanılarak daha etkili şekilde uygulamalarına; kolaylaştırıcılar, katılımcı dinlemeyi teşvik etme, sorumlulukları paylaşma, tartışmaları canlandırma, farklı görüşleri cesaretlendirme ve işbirliği içinde çalışma gibi beceriler kazanmasına yardımcı olur.
- *Değişim için İletişim* kişisel ve örgütsel iletişim becerilerini geliştirmeyi sağlayacak materyaller sunar, belirli hedef kitlelere hitap eden, özlü, dikkat çekici mesajların nasıl oluşturulacağı, bu mesajların yerel koşullara uygun iletişim kanallarını kullanarak yaygınlaştıracağına dair stratejik iletişim planlarının nasıl hazırlanacağı ve mesajların medya söyleşileri yoluyla nasıl iletileceği konularında yardımcı olacak alıştırmalar içerir.
- *Etkili Savunuculuk Kampanyaları Geliştirme; Etkileşimli Kolaylaştırmayı Öğrenme*² içindeki ilkeli liderlik ve *Değişim için İletişim*³ içindeki katılımcı iletişim alıştırmalarını temel alır. Başarılı savunuculuk kampanyaları güçten ve haklarından mahrum

¹ Leading to Choices: A Leadership Training Handbook for Women. 2001. Bethesda, Maryland: Women's Learning Partnership.(Seçenekler Yaratmak: Kadınlar için Liderlik Eğitimi El Kitabı. 2007. İstanbul.

² Özellikle 4-8. sayfalardaki "Güç ve Liderlik" alıştırmaları

³ Özellikle 5-7. sayfalardaki "İletişim Becerileri" bölümünün ilk 3 alışırması

bırakılan bireylerin yaşamlarını etkileyen politikaların oluşumunda etkili aktörler olmalarını sağlar. Bu el kitabı savunuculuğu tanımlama, bir savunuculuk planının bileşenlerini araştırma ve başarılı bir savunuculuk kampanyası uygulama becerilerini geliştirecek alıştırmalar içerir.

Bu el kitapları ve video tek başına ya da birlikte kullanılabileceği gibi, Seçenekler Yaratmak: Kadınlar için Liderlik Eğitimi sırasında da kullanılabilir. Ayrıca liderlik, insan hakları, toplumsal cinsiyet ve beceri geliştirmeye yönelik başka eğitimlerde de kullanılabilir. Bu el kitaplarındaki alıştırmalar farklı eğitim gruplarının ihtiyaçları doğrultusunda gözden geçirilip uyarlanabilir öğrenme modelleri olarak sunulmuştur.

Bu Kitapçık ve Videonun Kullanımı

Bu el kitabı başarılı savunuculuk kavramıyla ilgili kısa bir özetle başlar. Bu kavramları temel alarak hazırlanan öğrenme alıştırmaları aktivistlerin kültürlerine uygun savunuculuk stratejileri ve kampanyaları hazırlamalarını elbirliğiyle araştırıp geliştirmelerine olanak sağlar. El kitabının sonunda katılımcıların öğrendiklerini ve öğrenme sürecini değerlendirmeleri için hazırlanmış bir alıştırmaya yer alır..

Etkili Savunuculuk Kampanyaları Geliştirme videosu Ürdün, Malezya, Fas ve Filistin'deki başarılı savunuculuk kampanyalarını gösterir. Aktivistler, kadınları şiddetten koruma, insan haklarını savunma ve vatandaşlık haklarını iyileştirme konularında stratejilerini paylaşırlar. Malezya'dan Zainah Anwar "Aile İçi Şiddet Eylemi"nin geliştirilmesi ve uygulanması kampanyasını anlatır. Fas'tan Amina Lemrini kadınları iş yerlerindeki cinsel tacizden koruyacak yasal düzenlemeler ile ilgili kampanya hakkında bilgi verir. Asma Khader, Ürdün'deki töre cinayetlerini önleme kampanyasından bahseder. Bu örnekler *Seçenekler Yaratmak: Kadınlar için Liderlik Eğitimi* el kitabında da yer almaktadır.

Öğrenme sürecini aşağıdaki noktaları dikkate alarak uygulamanızı öneriyoruz:

- Katılımcılarla bir araya gelmeden önce kitapçığı baştan sona okuyun, *Etkili Savunuculuk Kampanyaları Geliştirme* videosunu izleyin ve etkili savunuculuk ile ilgili katılımcı teknikler üzerine düşünmeye başlayın.
- Kitapçıkta alıştırmalara etkin olarak katılın.
- Videoyu 6. sayfadaki üçüncü alıştırmaya olan Bir Savunuculuk Planının Bileşenleri ile ilişkilendirerek tekrar izleyin.
- Sonucu alıştırmaya olan Etkili bir Savunuculuk Planı Geliştirme tamamlandıktan sonra grubunuzla birlikte değerlendirme yapın.

Bu kitapçığın en temel dayanağı şudur: Kapsayıcı, yatay ve katılımcı liderlik ve iletişim tarzları ortak bir vizyonun savunulması için seferber olmuş bireylerin daha sürdürülebilir ve etkili ortaklıklar kurmasını sağlar. Bu yaklaşım hem daha iyi iş yeri politikaları, hem yeni sosyal tesisler, hem de anayasa reformları için savunucuk yaparken kullanılabilir. Elbirliğiyle çalışmak bireysel amaçlarımızı da güçlendirir ve değişim için ortak bir vizyon, bir gelecek öngörüsü oluşturmamıza yarayabilir.

Öğrenen Topumlarda Savunuculuk: Kavramsal Özet ⁴

Öğrenen toplumlarda etkili savunuculuk yapmak için, ortak bir vizyon doğrultusunda pozitif değişim yaratmak için bir araya gelen bireyler ve örgütler katılımcı karar almalı ve iyi iletişim kurmalıdır.

Başarılı bir savunuculuk kampanyasının temelinde bireylerin karar alma ve uygulamada işbirliği yaptığı esnek bir ortaklık yatar. Kampanyanın etkisi güçlerini takım üyeleriyle paylaşan, diyalog kuran ve güven aşılayan prensip sahibi liderlere bağlıdır.

Etkili bir savunuculuk kampanyası vatandaşlar tarafından başlatılmalı ve merkezinde yine vatandaşlar yer almalıdır. Kampanya ile bir probleme dikkat çekerek ve politika yapıcılarını çözüm üretmeye yönlendirerek değişim yaratmaya çalışılır. Katılımcı, şeffaf ve güvenilir karar alma süreçlerinin kullanıldığı başarılı bir savunuculukla insanların yaşamlarını etkileyecek politik kararlar değiştirilebilir.

Etkili savunuculuk sürecine dâhil olan her birey:

- Uzun erimli bir değişim vizyonu paylaşır ve ortak amaçlardan ilham alır.
- Bu amaçlara erişmek için etik yolları kullanır.
- Başkalarını gerçek ve kendi bütünlüğü olan insanlar olarak kabul eder ve değer verir.
- Ekip olarak çalışır, bilgi ve deneyimleri paylaşır, birbirlerinden öğrenir ve birbirlerinin güçlü yönlerini güçlendirerek yükselir.
- Ekipteki üyelerin her birinin yaratıcı ve üretken olduğunu ve katkısı olabilecek değerlere sahip olduğunu kabul eder.
- Diğerlerinin fikir ve katkılarına saygı duyar.
- Çeşitliliği benimser ve varsayım, önyargı ve antipatinin üstesinden gelmeye çalışır.
- Başkalarına hizmet etmeyi arzular.
- Ekip üyelerine güvenir, diğerlerinin ihtiyaçlarına karşı duyarlıdır ve ortak değerler, etik ve ilkelerden yön alır.

⁴ Bu bölüm, *Seçenekler Yaratmak: Kadınlar için Liderlik Eğitimi* el kitabının 'Liderliğin Yapıtaşları: İletişime Dayalı Öğrenme Olarak Liderlik' bölümünde Mahnaz Afkhami tarafından sunulan fikirlerin bir özetidir.

- Diyalogu destekler.
- Ortak çalışmalara azimle katılır.

Böylesi bir savunuculuk çabası içinde yer alan herkes sonuçlarında da pay sahibidir. Ekip alışması bir sinerji, bir başka deyişle ve kendisini oluşturan parçaların toplamından daha büyük bir bütün oluşturan işbirliği eşgüdüm, birlik duygusu, yaratır.

Öğrenen bir toplumda, ne kadar büyük olursa olsun, hiçbir amaç, ona ulaşmak için kullanılabilecek etik dışı davranışları maruz gösteremez. Başarı, sadece amaçlara ulaşılıp ulaşılmadığıyla değil, bu amaçlara ulaşmak için güvenilir, samimi ve insanlara iyilik getirecek yolların kullanılıp kullanılmamasıyla da ölçölür. Süreç grup veya toplumun demokratik veya otoriter, eşitlikçi veya seçkinci olup olmadığını gözler önüne serer.

Etkili Savunuculuk Alıştırmaları

ALIşTIRMA 1: Savunuculuğu Tanımlamak

Hedefler:

- Savunuculuğun anlam ve amacını araştırmak
- Savunuculuk için ortak bir tanım geliştirmek

Süre: 30 dakika

Materyaller: Yazı tahtası veya büyük boy kâğıt, tebeşir veya keçeli kalem

Grup üyelerinden bir gönüllü grup tartışmasında kolaylaştırıcı olarak görev üstlenir. Kolaylaştırıcı, alıştırmada belirtilen adımların izlenmesi, zaman kullanımı ve söz isteyen katılımcılara söz verilmesi için gruba yardımcı olur. Bir gönüllü de katılımcıların görüşlerini herkesin göreceği şekilde tahtaya veya kâğıda yazar.

1. Bir gönüllü tahtanın ya da kâğıdın ortasına SAVUNUCULUK yazar.
2. Gruptakiler bildikleri savunuculuk kampanyaları için birkaç dakika düşünürler.
3. Gruptakiler sırayla SAVUNUCULUK ile ilişkilendirdikleri kelimeleri, deyimleri veya kavramları söylerler, gönüllü de bunları tahtaya veya kâğıda kaydeder,
4. Grup yeterince uzun bir liste oluşturduğunda, katılımcılar aşağıdaki soruları üzerinden düşüncelerini oluştururlar:
 - Savunuculuk eşitleri nelerdir? Savunuculuğun gerçekleştirmeye çalıştığı sosyal, politik, ekonomik, kültürel veya yasal değişimler nelerdir?
 - Savunuculuk çalışmalarının odaklandığı güç dengesizlikleri nelerdir?

- Bir savunuculuk çalışmasının amacı veya sonucu her zaman vatandaşın güçlenmesi midir? Neden?
- Bir savunuculuk çalışmasının amacı veya sonucu her zaman bilinç artırmak mıdır? Neden?
- Bir savunuculuk çalışmasının amacı veya sonucu her zaman politika değişikliği midir? Neden?
- Savunuculuğun daha geniş kapsamlı diğer bazı hedefleri nelerdir?
- Savunuculuk yoluyla genellikle hangi kitlelere ulaşır?
- Savunuculuktan kimler yarar görür?
- Savunuculuk yoluyla kimler güç kazanır?
- Savunuculuk terimiyle ilişkilendirdiğiniz töre ve değerler nelerdir?
- Halk dilinde savunuculuğu anlatmak için hangi kelimeleri kullanırsınız? Kullandığınız sözcüğü başka dillere çevirirken zorluk yaşıyor musunuz? (örneğin, “savunucu” çoğu dilde “avukat” anlamına gelir)

5. Grup bu tartışmayı temel alarak grubun anlamaya varabileceği ve çalışmalarını yönlendirebilecek bir savunuculuk tanımı geliştirir. Bir gönüllü bu tanımı bir kâğıda veya tahtaya yazar.

ALİŞTIRMA 2: Savunuculuk yapmak

Hedefler:

- Savunuculuğa kimin katılacağını tartışmak
- Etkili savunuculuğun nasıl yapılabileceğini analiz etmek

Süre: 30 dakika

Materyaller: Yazı tahtası veya büyük boy kâğıt, tebeşir veya keçeli kalem

Grup üyelerinden bir gönüllü grup tartışmasını kolaylaştırma görevini üstlenir. Kolaylaştırıcı, alıştırmada belirtilen adımların izlenmesi, zaman kullanımı ve söz isteyen katılımcılara söz verilmesi için gruba yardımcı olur. Bir gönüllü de katılımcıların görüşlerini herkesin göreceği şekilde tahtaya veya kâğıda yazar.

1. Grubun önceki alıştırmada geliştirdiği savunuculuk tanımı hatırlatılır.
2. Grup savunuculuğa kimlerin katıldığını ve nasıl etkili savunuculuk yapılabileceğini tartışır. Bir gönüllü katılımcıların cevaplarını kaydeder.

3. Grup aşağıdaki sorular üzerinde düşünür:

- Savunuculuğu kim başlatır?
- Savunuculuğu kim yürütür?
- Savunuculuk süreci başlatanların, yürütenlerin ve/veya yarar görenlerin öncelikli kaygıları ile ilgili midir? Bir fark var mı? Neden?
- Savunuculuk ne tün faaliyetler içerir?
- Savunuculuk yaparken karşılaşılan hangi güçlüklerle karşılaşılır?
- Ortak bir vizyona sahip olmak savunuculuk çabalarının verimliliğini nasıl artırır?
- Hakları temel alan bir yaklaşıma sahip olmak savunuculuğun etkililiğini nasıl artırır?
- Farklı bakış açılarının savunuculuğa dâhil edilmesinin yararları nelerdir?
- Farklı grupların (örneğin farklı bir cinsiyet, yaş, milliyet, sınıf, din, meslek veya yeterlilik)? Savunuculuk çalışmalarına dâhil edilmesinin önündeki bazı engeller nelerdir Bu engellerin üstesinden nasıl gelinir?
- Aşağıdakiler savunuculuk çalışmalarının verimliliğini artırmaya nasıl yardımcı olabilir?
 - ◆ Katılımcı karar alma süreçleri
 - ◆ İlkeli liderler
 - ◆ Becerili iletişimciler
 - ◆ Koalisyonlar veya ortaklıklar

ALİŞTIRMA 3: Bir Savunuculuk Planının Bileşenleri

Hedefler:

- Bir savunuculuk planının bileşenlerini saptamak ve analiz etmek
- Savunuculuk stratejileri ve kampanyalarından örnekler görmek

Süre: 120 dakika

Materyaller: *Etkili Savunuculuk Kampanyaları Geliştirme* videosu, video oynatıcı, televizyon, tahta veya büyük boy kâğıt, tebeşir veya keçeli kalem

Grup üyelerinden bir gönüllü grup tartışmasını kolaylaştırma görevini üstlenir. Kolaylaştırıcı, alıştırma belirtilen adımların izlenmesi, zaman kullanımı ve söz isteyen katılımcılara söz verilmesi için gruba yardımcı olur. Bir gönüllü de katılımcıların görüşlerini herkesin göreceği şekilde tahtaya veya kâğıda yazar

1. Gönüllü tahtaya veya kâğıda BİR SAVUNUCULUK PLANININ BİLEŞENLERİ yazar.

2. Gruptakiler sırayla bir savunuculuk planının bileşenlerini sıralarken gönüllü söylenenleri kaydeder
3. Grup dile getirilen görüşmeleri hatırdan çıkarmaksızın, dört kadın eylemcinin kendi ülkelerinde kadın haklarını savunma kampanyalarında kullanılan savunuculuk stratejilerinin sunulduğu *Etkili Savunuculuk Kampanyaları Geliştirme* videosu izlenir.⁵
 - Zainah Anwar Malezya’da aile içi şiddeti federal bir suç haline getiren bir yasa oluşturulması için yürütülen kampanyayı anlatır.
 - Amina Lemrini kadınları iş yerlerinde cinsel tacizden korumak için Fas ceza yasası ve çalışma yasası’nda değişikliğin yapılması için yürütülen çalışmalarını anlatır.
 - Suheir Azzouni Filistinli kadınların pasaport için başvurmadan önce ailenin erkeklerinden yazılı izin almalarını gerektiren kanunun iptali için gösteri çabaları anlatır.
 - Asma Khader Ürdün’de namus suçlarının failleri için daha sert cezalar isteyen kampanyayı ele alır.⁶
4. Ardından bir gönüllü videodan alınan aşağıdaki bilgiyi sesli okur – bir savunuculuk planının başlıca bileşenlerinin tanımlaması:

Bir Savunuculuk Planının Bileşenleri

- A. Görevi saptamak**
- B. Koalisyon oluşturmak**
- C. Ortak bir vizyon geliştirmek**
- D. Stratejileri oluşturmak ve uygulamak**
 - Yasal strateji
 - Araştırma stratejisi
 - Politik strateji
 - Müzakere stratejisi
 - Medya stratejisi
- E. Stratejilerin gözden geçirilmesi**
- F. Kısa dönemde kaydedilen başarıyı ölçme**
- G. Uzun erimli vizyona doğru kaydedilen ilerlemeyi değerlendirme**

Etkili Savunuculuk Kampanyaları Geliştirme videosundan. 2003. Bethesda, Maryland: Women’s Learning Partnership

⁵ *Etkili Savunuculuk Kampanyaları Geliştirme* videosu (yeni yasa oluşturma, mevcut yasanın reformu, bir yasanın uygulanması) gibi farklı konularda kampanya örnekleri içerse de, savunuculuk ataerkil yapı, kültürel konular veya kurumsal politikalar gibi çok çeşitli problem ve konulara yönelik olabilir.

⁶ Bu 4 kampanyadan hikâye ve alıştırmalar *Seçenekler Yaratmak: Kadınlar için Liderlik Eğitimi* el kitabında yer almaktadır. Malezya kampanyasından alıştırmalar için el kitabındaki “Sorumlulukları ve Sonuçları Nasıl Paylaşacağız?” isimli 11. Oturum’a (sayfa 99-103); Filistin kampanyası için Ek A. Alternatif Senaryo 5 “*Filistin’de Kadınların Vatandaşlık Hakları için Kampanya*” bölümüne (sayfa 136-137). Fas kampanyası; Ek A. Alternatif Senaryo 6 “*Kadın Çalışanların Haklarını Korumak için Örgütlenme*” bölümüne (sayfa 138); Ürdün kampanyası için el kitabındaki “*Lider Kimdir?*” isimli 1. Oturuma (sayfa 42-43) bakın.

5. Grup videoyu izledikten sonra aşağıdaki sorular üzerinde tartışır:
 - Bu alıştırmada belirledikleriniz arasında videoda izlediğimiz dört kampanyadan herhangi birinde kullanabilecek farklı bileşenler var mı?
 - Bir kampanyada, yukarıda sıralanan bileşenlerin tümünün bulunması gerekir mi? Neden?
6. Katılımcılar küçük gruplara ayrılır. Her grup, dört kampanya örneğinden hareketle çalışmasını derinleştirir.
 - Videoda anlatılan savunuculuk planı bileşenlerinden bir veya daha fazlasını derinlemesine inceler
 - Bu bileşenlerin nasıl uygulandığını tartışır
 - Tartışmalarının bir özetini hazırlar
7. Her gruptan bir sözcü hazırlanan özetini tüm gruba sunar. Özet tartışma sırasındaki düşünce farklılıklarını veya daha büyük tartışmalara yol açan soruları vurgulamalıdır.
8. Küçük gruplar aşağıdaki soruların bir kısmı veya tamamı üzerinde tartışır:
 - A. Görevi saptamak:** Videoda Asma Khader karşılaştığı bir kadını anlatmaktadır. Kadının kocası bekâr kızlarına tecavüz etmiş, hamile bırakmış ve öldürmüş, bunun için sadece 6 aylık hapis cezası almıştır. Khader, “Kocasını bu kısa cezayı aldı çünkü töreler ve geleneksel değerlere göre bir kızın evlilik dışı hamile kalması ailenin şerefine lekeler ve erkek lekeyi temizlemek için bu suçu işleme hakkına sahiptir,” der. Zainah Anwar kampanyalarının misyonu için şöyle konuşur: “Aile içi şiddeti suç sayan bir kanun yoktu. Bu da kadınların onlara vuran erkekleri durdurmaları için büyük bir engeldi... Ne yapmak istediğimize karar verdik: bir aile içi şiddet yasası hazırlanması için kampanya düzenleyerek aile içi şiddeti Malezya’da bir suç haline getirmek istiyorduk.” Amina Lemrini Fas kampanyası hakkında bilgi verir. Bir gün tekstil fabrikası işçisi bir kadın derneklerine gelir ve 210 kişinin maaş veya diğer sebeplerle değil, cinsel taciz kurbanları oldukları için grevde olduğunu anlatır ve şöyle der: “...Cinsel taciz ülkemizde bir tabu. Kadınlar bunun hakkında konuşmuyor.” Suheir Azzouni Filistin kampanyasının kendisine tanımladığı görevi anlatırken şöyle konuşur, “Bize pasaport almak için ailemizdeki erkeklerden yazılı izin almamız gerektiği söylendi. Bu gerçekten hayret verici.”
 - Bir savunuculuk kampanyasında hangi konunun problem olarak ele alınacağını kim saptar?
 - Saptanan problemten doğrudan etkilenenler kimlerdir?
 - Problemden etkilenmeyenler de dâhil olmak üzere çözümü ile en çok ilgilenenler kimler?
 - Kampanya yoluyla kimin çıkarları korunmaktadır?

- Bir savunuculuk kampanyasının görev tanımında politikalara ilişkin bir çözüm sunulması önemli midir? Neden?
- Bir savunuculuk kampanyasının görevi tanımıyla kısa dönem amaçların, strateji hedeflerinin ve kampanyanın bütün hedeflerine ulaşmasını sağlayacak uygun adımların daha iyi belirlenmesi nasıl sağlanabilir?

B. Koalisyon oluşturmak:

1. Koalisyonun önemi

Khader'e göre, bir savunuculuk kampanyası "bireysel kahramanlar olarak değil diğerleriyle bir ekip ruhu içinde" çalışmayı gerektirir. Anwar bir toplumda değişiklik yaratmak yapılması gerekenleri şöyle anlatır: "Otoriteleri ve toplumu bunun için büyük bir talep olduğuna ikna etmelisiniz. Bunu ancak bir koalisyon oluşturursanız, amacınızı desteklemek için diğer insanlarla birlikte çalışırsanız yapabilirsiniz." Ayrıca Anwar şöyle der: "Kapsayıcı olmak, bilgilendirici olmak, güç konusunda bencil olmamak çok çok önemli, çünkü değişim yaratmak istiyorsanız konuyu tekelinize alamazsınız... Farklı sesler, farklı ve yaygın gruplar konunun önemine dikkat çeker." Azzouni de şöyle ekliyor: "İsrarcı olmalıyız, birbirimizi desteklemeliyiz, birlikte çalışmalıyız ve kazanabilmek için uzun dönem bir stratejimiz olmalı... ve aramızda ne kadar çok lider olursa amaçlarımıza, hedeflerimize ulaşmamız o kadar kolay olacaktır." Azzouni şunu da söylüyor: "Ortak liderlik mümkün çünkü her konuda güçlü olamayız. Her bireyin, her grubun güçlü olduğu yönler farklıdır ve insanlara güçlü yönlerini, yeterliliklerini ve becerilerini göstermeleri için alan tanımalıyız."

2. Koalisyonun çalışma şekli

Mahnaz Afkhami'ye göre bir öğrenme topluluğu geliştirmede temel faktör "birbirine derinden saygı duyan, diğerlerinin fikirlerinin önemli olduğunu bilen, işbirliğinin önemini anlayan bireylerdir... Birlikte çalışarak birbirimizin tecrübelerinden, geçmişinden, kültürlerinden, yöntemlerinden, mücadelelerinden ve çözümlerinden faydalanırız."

3. Koalisyon üyeliği

Ürdün'de namus suçlarıyla savaşılan koalisyonların en aktif üyeleri medyadan ve hukuki mesleklerden gelmiştir çünkü bu üyeler insan öykülerini belgelemenin yanı sıra mağdurlar, failler ve aileleriyle temasta halinde olabiliyordu. Khader, "Avukatlar mahkemelerde duruşmaları izledikleri ve gözlemledikleri için buradaki adaletsizliği hissetmişlerdi," diyor. Lemrini, Fas kampanyasındaki koalisyonda kadın üyeleri de bulunan Fas İşçi Sendikasının da yer aldığını belirtiyor. Aslında sendika kampanyanın ilk yandaşıydı. Lemrini, "Biz [the Association Democratique des Femmes du Maroc] kampanyaya bu sendika ile işbirliği içinde başladık," demektedir. Anwar kadına karşı şiddet konusunda Ortak Eylem Grubu

adını alan savunuculuk grubunun farklı grupları bir araya getirerek otoritelere aile içi şiddet yasasına olan talebin küçük, izole olmuş bir gruptan gelmediğini göstermeye çalıştığını anlatıyor: “Hedef, , avukatlar, işçi sendikasıdan insanlar, akademisyenler kadın grupları gibi toplumun farklı kesimlerinden böyle bir yasayı talep eden çeşitli sesleri içinde barındıran büyük bir koalisyonun var olduğunu göstermektir”.

Azzouni, Filistin kampanyası hakkında konuşurken, koalisyonlarının farklı politik ve çıkar gruplarında eskiden beri aktif olan kadınlar ile “ırk, renk, din ve etnik kökene göre ayrımın olmadığı bir toplum yaratmak üzere çalışmak için” doğru zamanın geldiğini hisseden profesyonel kadınlardan oluştuğunu söyledi: “Bu kadınlar yıllardır vatanlarının kurtuluşu için çalıştılar, artık sıra kendi toplumlarında sosyal eşitlik için çalışmaya gelmişti,”

- Bir koalisyon içinde çalışmanın faydaları neler olabilir?
- Bir koalisyonda yaşanabilecek olumsuzluklar neler olabilir?
- Girişimi başlatanlarla yararlananların koalisyona dahil olması sonuç alınmasını nasıl artırabilir?
- Farklı düşüncelerin ve grupların dahil olması koalisyonu nasıl güçlendirebilir? Nasıl zayıflatabilir?
- Koalisyonda çeşitli seslerin bulunmasını neler engeller? Bu engeller nasıl aşılabılır?
- Bir koalisyon üyelerinin güçlü yönlerini ve becerilerini nasıl etkinleştirir?
- Bir koalisyonda “uzman kişiler” varsa, nasıl bir rol üstlenmelidirler?
- Bir koalisyon her bir üyesinin koalisyon tarafından kucaklandığını ve önemsendiğini hissetmesi nasıl kurulmalı ve işlemelidir?
- Hangi karar alma süreci koalisyonu güçlendirmeye yardımcı olabilir? Koalisyon üyeleri ortaklaşa karar alarak mı çalışmalıdır, yoksa sadece diğerleri tarafından alınan kararları mı uygulamalıdır? Bazı koalisyon üyeleri kendi eylemlerini başlatmalı ve bunun için kaynak seferber etmeli midir? Nedenini açıklayın.
- Koalisyon üyeleri kendi bireysel hedeflerine ulaşmak için çalışırken, sorumlulukları nasıl paylaşabilir?
- Her üyenin koalisyona yaptığı katkıya değer verilmesi ve saygı gösterilmesi nasıl sağlanır? Koalisyon üyeleri savunuculuk çalışmalarını ilerletmek için başka hangi yollarla aralarındaki etkileşimi güçlendirebilirler?
- Koalisyon içindeki çatışmaları en aza indirmeye ve işbirliğini en üst düzeye çıkarmaya yardımcı olabilecek iletişim teknikleri hangileridir?
- Koalisyon üyelerinin birbirleri hakkındaki basmakalıp düşünceleri ve peşin hükümleri çalışmaları nasıl zayıflatabilir? Bunlar nasıl aşılabılır?

- Kapsayıcı ve katılımcı liderlik tarzları ile bir koalisyonun sürdürülme olasılığı artar mı? Neden?
- Bir koalisyonu güçlendirmek için bilgi ve iletişim teknolojilerinden nasıl yararlanabilirsiniz?
- Katılımcı veya koalisyon oluşturacak yöntemlerin kullanımında sakınca var mıdır? Varsa, nelerdir? Katılım, kapsayıcılık ve koalisyon oluşturmaya zaman ve kaynak ayırmaya değer mi? Neden?

C. Ortak bir vizyon geliştirme: “Sosyal savunuculuk stratejisinin ilk bileşeni vizyondur,” der. Amina Lemrini. “Ne yapmak istediğinize dair sağlam bir vizyona ve kesin hedeflere sahip olmanız gereklidir.” Khader ise videoda Ürdün kampanyasındaki ortak vizyonun “insan haklarının herkes için olduğunu ve gerek insan hakları ilkeleri açısından gerekse hem Ürdün anayasası içinde ayrımcılığın kabul edilemez olduğunu” söylemektedir. Anwar, Malezya kampanyası için, “Hepimiz ortak bir vizyona sahiptik: hiçbir kadın dövülmeyi hak etmez... Farklı kökenlerden gelmiş olmamıza ve her birimizin örgütleri aile içi şiddet dışında farklı önceliklere sahip olmasına rağmen, hepimiz bu ortak vizyon için çalışıyorduk,” demektedir.

- Vizyon bir savunuculuk kampanyasının kabul edilebilir asgari ve azami amaçlarını veya sonuçlarını belirlenmesine yardımcı olmalı mıdır? Neden?
- Vizyon bir savunuculuk kampanyasının somut ve ölçülebilir hedeflerini şekillendirmeli midir? Açıklayın
- Vizyon bir kampanya süresi içinde değişebilir mi? Esnek ve uyarlanabilir bir vizyonun faydaları ve sakıncaları nelerdir?
- Farklı yada aynı düşünceye sahip gruplar veya bireyler arasında ortak bir vizyon geliştirmenin önündeki engeller nelerdir? Bu engelleri nasıl aşarsınız?
- Ortak bir vizyon çeşitli grupları veya bireyleri ne şekilde harekete geçirebilir?

D. Strateji oluşturma ve uygulama:

i. Anayasal veya uluslararası yasal çerçeveleri kullanmak. Anwar Malezya kampanyasındaki yasal stratejinin “aile içi şiddeti bir suç haline getirmek olduğunu ama dini mercilerin, ‘bu bir aile meselesidir, suçla ilgili bir mesele değil,’ dediğini” söylemektedir. “Böylece eğer aile içi şiddeti, aile kanununa bağlı bir suç haline getirmek için girişilecek çabalar farklı eyaletlerin yetki alanına girecektir. Ama bunu bir aile meselesine dönüştürürseniz, bütün eyaletlerin aile içi şiddeti aile kanununa bağlı bir suç sayacağıının garantisi yoktur. Dolayısıyla stratejimizi, ‘Bu bir suçtur. Bunun federal yetki alanında olmasını istiyoruz. Tek bir kanun istiyoruz, tüm Müslim ve gayri-Müslimlere uygulanacak bir aile içi şiddet yasası.’ olarak belirlememiz önemlidir”.

ii. Araştırma çalışmaları yapmak. Fas’taki kampanyacılar hedeflerini desteklemek için iki çalışma yürütmüşlerdir. “Önce bu olayın psikolojisi hakkında daha çok şey öğrenmek

için bir araştırma çalışması başlattık,” der Lemrini. “İkinci çalışma Fas mevzuatını cinsel taciz ve genel olarak kadına karşı şiddet açısından incelemeyen hukuki incelemesiydi. Çalışmaların sonuçlarını sunmak için bir toplantı düzenledik. Çalışma Bakanlığı’nı, Adalet Bakanlığı’nı ve Kadın Bakanlığı’nı davet ettik. Ayrıca sendikaları, insan hakları örgütlerini, ceza hukuku uzmanlarını ve sosyal hukuk uzmanlarını da çağırdık. Bu, çalışmamızın geçerliliğini pekiştirmek ve (mevzuatta reform için) sunacağımız teklifin ciddiye alınmasını sağlamanın bir yoluydu.

iii. Yürüyüşleri, gösterileri ve dilekçeleri kullanmak. Filistin’deki ilk yasama seçimleri süresince, kampanyacılar pasaport yönetmeliğine karşı olduklarını ifade etmek için bir gösteri yaptılar. Azzouni bunun Filistin hükümetine karşı yapılan ilk yürüyüş olduğunu söylüyor: “Ramallah’da seçime giren adayların sekizi bize katıldı ve hepsi kadınlarla ilgili konulara tamamen destek olduklarını dile getirdiler.” Azzouni videoda kampanyada kullanılan dilekçelerin “olanları çok güzel ve ince bir yolla protesto ederek nasıl yarı resmi bir dil” kullandığını da anlatıyor: “Dilekçe imza toplayan tüm kadın örgütlerine dağıtıldı, sonra tüm bu imzaları Başkan Arafat’a faksladık.”

iv. Politika yapıcılarla ve hükümet temsilcileriyle görüşmek. Anwar’ın koalisyonu Malezya kampanyasında politika yapıcılarla görüşmeye karar vermişti: “İnisiyatif ele almaya karar verdik. Çünkü bir aile içi şiddet yasası istiyorduk. Taleplerimizin bizim istediğimiz koşullarda, taleplerimize uygun olarak tartışılmasını istiyorduk. Böylece Kadın Avukatlar Birliği hükümetle müzakeremizin temelini oluşturan bir aile içi şiddet yasa tasarısı hazırladı Bunun üzerine hükümet içinde bizim de bulduğumuz, kadın grupları, din işleri, sosyal yardım kurumu, polis ve savcılar ile böyle bir kanunun uygulanmasında rolü olan tüm kurumların temsil edildiği kurumlar arası bir komite oluşturdu. Dolayısıyla sunduğumuz modelimiz, yani yasa tasarımız görüşmelerin temeli haline geldi.” Fas’tan Lemrini, “İş yasası ve ceza yasası için önerilen değişiklikleri içeren bir bildiri hazırladık. Bildiri, altı kadın derneği, iki sendika ve bir insan hakları derneği olmak üzere dokuz kurum tarafından imzalanmıştı. Bunu Adalet ve Çalışma Bakanlıklarına gönderdik. Üçüncü adım bu işi parlamenter düzeyde takip etmektir. Parlamento üyeleriyle bir yemekli toplantı düzenledik ve iki yasanın değiştirilmesi için hazırladığımız bildirimizi sunduk. Toplantımıza medyayı da davet ettik,” diye anlatmaktadır Filistin’den Azzouni, “Bakan yardımcısını ofisimize davet ettik. Bir şeyh ile geldi... Odada konu hakkında tecrübeli ve vatanının kurtuluşu için çabalayan güçlü 40 kadın vardı... ve sonra kadınlar tecrübeleri hakkında konuşmaya başladılar,” diyor. Khader, kampanyanın temel mesajı ile, karar verenlere Ürdün’ün hem anayasa hem de uluslararası kadın hakları ve insan hakları anlaşmaları kapsamında taahhütte bulunmuş olduğunun hatırlatıldığını belirtiyor. Kampanya hükümetin bu taahhütleri yerine getirme sorumluluğu ile kanunları kadın hakları ve insan hakları ilkeleriyle birleştirmesi gerektiğinin üzerinde durmuştur.

v. Medya yoluyla kamu farkındalığını arttırmak. Anwar Malezya’da alışveriş merkezleri, yürüyüşler, fuarlar, konserlerde kamuoyuna yönelik kampanyalarda aile içi şiddet üzerine fotoğrafların, hikayelerin ve diğer materyallerin sunulduğunu, her yıl düzenlenen kadınlar günü etkinliklerinin aile içi şiddete odaklandığını ve medyadaki haber ve röportajlar yoluyla aile içi şiddet hakkında farkındalığı arttırma çalışmalarını anlatmaktadır. Anwar bu faaliyetlerin hırpalanan, kamuya ve basına konuşmaya istekli kadınları nasıl etkilediğini anlatmaktadır: “Böylece basın bunun gerçek bir sorun olduğunu gösteren vaka çalışmaları derlemeye başladı.” “Kadınlar dövülmekten zevk almıyor.” Filistin’de medya yoluyla farkındalığı arttırma çalışmaları arasında gazete makaleleri ve radyo röportajları da vardı. Kampanya üyeleri canlı televizyon programlarına telefonla bağlanarak, politika-yapıcılara soru sormuş ve kamu karşısında sorumluluk almalarını istemişlerdir. Azzouni “Tasadüfen Bakan Yardımcısının o gün canlı yayına katılacağını öğrenmiştik... Ona Filistin’in gelecekte kadınların endişelerini ve haklarını dikkate alıp almayacağını sorduk.”

- Yukarıda sıralanan yasal düzenlemeler, araştırma, politika oluşturma, müzakere ve medya stratejilerinin yanı sıra kullanılabilecek diğer savunuculuk stratejileri üzerine beyin fırtınası.
- Stratejilerin bir arada kullanılması bir savunuculuk kampanyasının verimliliğini arttırır mı?
- Radyo, televizyon, e-posta ve web siteleri gibi iletişim teknolojilerinin kullanımı her kampanya için bir strateji olabilir mi? Neden?
- Seçimler, politik toplantılar veya haberler bir kampanya için fırsat olabilir mi? Bu fırsatlardan yararlanmak için izlenecek stratejiler var mıdır? Varsa bunlar nelerdir?
- Potansiyel tehditlerin veya risklerin kampanya üzerindeki etkisini azaltmaya yardımcı olabilecek belirli stratejiler var mıdır? Varsa nelerdir?
- Stratejileri uygulama süreci, koalisyonun değerleri yansıtılmalı mıdır? Neden?

E. Tekrar düşünme stratejileri. Malezya kampanyası sırasında koalisyon grubu ve hükümet arasında müzakerelerin başlamasından sonra bir engelle karşılaşılmıştır. Hükümetin din işlerinden sorumlu biriminin bir temsilcisi, aile içi şiddet kanununun Müslümanlara uygulanamayacağını çünkü İslam’da bir adamın karısını dövme hakkına sahip olduğunu iddia etti. “Böylece bu engelle nasıl başa çıkacağımıza dair yeniden strateji oluşturmak zorunda kaldık,.” diyor Anwar: “İşte bu noktada benim grubum ‘Sisters in Islam’ın (Müslüman Hemşireler) devreye girdi. Yaptığımız işlerden biri küçük bir kitapçık, bir soru ve cevap kitapçığı çıkarmak oldu. Başlığı şöyleydi: Müslüman Bir Erkek Karısını Dövme Hakkına Sahip Midir... İslam’ın aslında erkek ve kadın arasında merhamet, adalet ve eşitlik ilişkisini teşvik ettiğini göstermek için Kuran’dan ayetler ve Peygamberin sünnetlerini kullandık.” Khader Ürdün kampanyasını anlatırken ülkenin geleneksel iktidar yapısı içinde yer

alan hiç kimsenin herhangi değişiklik görmek istemediğini ve mevcut durumdan memnun olduklarını söylüyor. Khader'in grubu bu duruma bu uygulamanın [namus suçları] dine aykırı olduğunu açıkça göstererek karşı koymuştur. "Bunun çoğunluğun dini olan İslam'la bir ilgisi yoktur. Bunun ne kadar adaletsiz olduğunu, İslam'ın ve toplumun bu adaletsiz sistemi kabul edemeyeceğini göstermeye çalıştık. Ayrıca bunun sahip olduğumuz anayasa ve yasal yapıya göre de kabul edilemeyeceğini kanıtlamaya çalıştık."

- Stratejileri yeniden düşünmeye neden olan olaylar veya koşullar nelerdir?
- Stratejileri yeniden düşünmenin faydaları nelerdir?
- Stratejileri yeniden düşünme gerekliliği kampanyanın yetersiz planlandığını mı gösterir? Neden?

F. Başarıyı ölçmek. Khader'e göre namus suçlarına karşı düzenlenen Ürdün kampanyasının başarısı birçok seviyede ölçülebilir nitelikte idi. İlk sonuç müzakerenin kamuya açık hale gelmesi ve konunun bir tabu olmaktan çıkmasıdır. "İkinci sonuç kadınların yardım istemeye başlamasıdır. Kendilerini destekleyenlerin olduğunu biliyorlardı. Üçüncü sonuç hükümetin bazı yasal değişiklikleri teşvik etmesi idi. Bu %100 faydalı olmasa da hükümetin baskı altında olduğunun bir işareti idi. Dördüncü sonuç ise kamunun kampanyayı giderek daha fazla desteklemesidir." Anwar, Malezya aile içi şiddet yasası oluşturulması için düzenlenen kampanyada, yasanın 1994 yılında parlamentodan geçişine kadar, kampanya ve hükümetle görüşmelerin 9 yıl sürdüğünü anlatmıştır. Yasanın parlamentodan geçişinden sonra bile itirazlar yüzünden uygulanamadığını ve uygulamanın başladığı 1996 yılına kadar 2 yılın daha kampanya ve lobi faaliyetleriyle geçtiğini belirtmiştir. Yasanın uygulamaya geçtiği ilk birkaç yılda polise bildirilen aile içi şiddet vakalarının sayısında büyük bir artış olmuştur. Lemrini işyerinde cinsel tacizle ilgili Fas kampanyasını anlatırken şunları söylemiştir: "Çalışma yasası ile ilgili önerdiğimiz değişiklik hükümet tarafından kabul edilmişti. Ama henüz parlamento tarafından görüşölüp kabul edilmemişti. Ceza yasası ise önce hükümete, sonra parlamentoya gidecekti. İlginç olan artık bu iki kanun değişikliği ile ilgili temel kavramların anlaşılıyor olması idi." Azzouni'ye göre bir kampanya başarıya ulaşsa da ulaşmasa da destekçilerine teşekkür etmek önemlidir. "Halkla ilişkiler ve lobicilikte insanlara teşekkür etmek her zaman önemlidir, çünkü onlara tekrar ihtiyaç duyacaksınız. Sadece düşman yaratmak akıllıca değildir. Arkadaşlar kazanmak, insanların asla kazanma-kaybetme durumunun yaşanmadığını ve daima herkesin kazandığını hissetmesi her zaman doğrudur."

- Kampanyanın kısa dönemli sonuçlarını veya başarılarını ölçmek için nicel ve nitel göstergeler, kıstaslar veya kıyaslamalar oluşturmanın faydaları nelerdir?
- Kampanyanın kısa dönemli sonuçlarını veya başarılarını ölçmek için nicel ve nitel göstergeler, kıstaslar veya kıyaslamalar oluşturmanın zararları nelerdir?
- Bir savunuculuk kampanyasının etkisini ölçmek gelecek kampanya planlamalarını nasıl iyileştirebilir?

- Bir kampanya süresince kişisel veya örgütsel başarıları kutlamak neden önemlidir?
- İyi niyetli ve diplomatik destekler kampanya sırasında ortaya çıkabilecek sorunların giderilmesinde veya geleceğe yönelik etkili kampanyalara zemin hazırlamak açısından nasıl yararlı olabilir?

G. İlerlemeyi değerlendirmek. Ürdün kampanyasında Khader grubunun öncelikle kanunları, “özellikle en azından namus suçları için verilen en düşük cezayı arttırmak için değiştirilmesi gereken 98. maddeyi en uygun şekilde değiştirmeyi umduğunu” söylemekte ve devam etmektedir; “İkinci olarak bu durumdan kurtulan insanlar ve olası kurbanlar için yatacak yer; yasal, sosyal ve psikolojik destek; mesleki eğitim; yeni bir yaşam olanağı gibi hizmetler sağlamayı umuyoruz. üçüncü olarak da toplumun genç kızların ve kadınların yaşamlarını bu ataerkil yolla yargılayan düşünce yapısının değişmesini umuyoruz.” Anwar Malezya kampanyasının çeşitli kanun değişiklikleri için çalıştığını ve bunun tek başına yeterli olmadığını anladıklarını belirtmektedir. “Eğer bir kanun varsa ama davranışlarınızı değiştirmiyorsanız, kanunun etkisi çok az olur.” Lemrini Fas kampanyasının ilerleyişinden bahsederken, yedi yıl sonrasında işlerinin henüz bitmemiş olduğunu belirtmektedir. “Parlamento iki kanun değişikliğini henüz onaylamadı. Bununla beraber cinsel taciz konusu daha iyi anlaşıldığından, bu bizim için şimdiden bir zaferdir.” Azzouni şunları söylemektedir: “Çok sabırlı olmalıyız ve her şeyi bir süreç olarak görmeliyiz. İlk yıllarda her şeyin hızla tersine çevrilmesi gerektiğini ve Filistin yönetimi iktidara gelir gelmez gerçekten eşit hakları sahip olmamız gerektiğini düşündük. Ama yıllar içinde böyle şeylerin bir gecede gerçekleşmediğini öğrendik.” Kampanyanın güzel tarafının katılım gösteren herkesin bir ait olma ve sahip olma hissi yaşaması olduğunu söylemektedir. “Her kadın ve erkek – bize yardım eden erkekler de vardı – bunun kendi başarısı ve hedefi olduğunu, ayrımcılık yaratan kanununa karşı durmanın kendi görevi olduğunu hissetmişti. Kazandığımızda herkes bu zafere katkıda bulunduğunu hissetmişti. Şu ana kadar herkes bunu birlikte gerçekleştirdiğimizi söylemiştir.”

- Bir savunuculuk planının uygulama süreci doğrusal mıdır? Kampanyanın yakın politik hedeflerinin gerçekleşmesi kampanyanın sona erdiğini gösterir mi?
- Bir kampanya planlama sürecinde kampanyanın vizyona uygun şekilde amaçların ve stratejilerin yeniden düşünülmesinin ve yeniden değerlendirilmesinin avantajları nelerdir?
- Bir kampanyanın ilerlemesini değerlendirirken hedeflere ulaşmak için kullanılan süre ve yöntemler analiz edilmeli midir? Neden?
- Bir kampanyaya dahil olan herkesin kampanyanın süreci ve sonucunda payı olduğunu hissetmesi neden önemlidir? Bu bir savunuculuk kampanyasının ilerleyişini değerlendirmek için doğru bir yol mudur?

9. *Etkili Bir Savunuculuk Kampanyası Geliştirme* videosunu grup olarak değerlendirin. Tartışma sırasında aşağıdaki sorulardan yararlanın:

- Video etkili bir savunuculuk kampanyası planlamanın ve uygulamanın farklı safhalarını daha iyi anlamanızı sağladı mı?
- Video kullanabileceğiniz farklı savunuculuk stratejilerini daha iyi anlamanızı sağladı mı?
- Videonun en faydalı bölümü hangisidir? Videonu en az faydalı bölümü hangisidir?
- Başka hangi görsel materyaller faydalı olabilir?

ALİŞTIRMA 4: Etkili Bir Savunuculuk Planı Geliştirme

Hedefler:

- Etkili bir savunuculuk kampanyası planı ve stratejileri geliştirmek.

Süre: 90 dakika

Materyaller: Yok

Grup üyelerinden bir gönüllü grup tartışmasını kolaylaştırma görevini üstlenir. Kolaylaştırıcı, alıştırmada belirtilen adımların izlenmesi, zaman kullanımı ve söz isteyen katılımcılara söz verilmesi için gruba yardımcı olur. Bir gönüllü de katılımcıların görüşlerini herkesin göreceği şekilde tahtaya veya kâğıda yazar.

1. Katılımcılar üç veya dört gruba ayrılarak toplumsal, ulusal veya uluslararası düzeyde belirgin bir sosyal olay hakkındaki ortak vizyonlarını⁷ ve ortak değerlerini yansıtan savunuculuk planlarını tasarlamak için çalışırlar, .

2, Gruplar savunuculuk planı geliştirirken aşağıdaki soruları dikkate alırlar:

A. Misyonu saptamak

- Uzun vadede hangi sosyal değişiklikleri görmeyi umuyorsunuz?
- Bu değişimlerden kimler, nasıl etkilenmektedir?
- Eğer varsa, karar alma veya iktidar yapılarında yaratmayı istediğiniz değişiklikler nelerdir?
- Kısa vadede gerçekleştirmek istediğiniz sonuçlar veya çözümler nelerdir?
- Bunları gerçekleştirmenize yardımcı olacak 3-5 hedef nedir?
- Planınızın beklenen etkisi nedir?

B. Koalisyon oluşturmak

- Hedeflerinize ulaşmanıza yardımcı olacak farklı görevler nelerdir? Bu görevlerin her birinden kim sorumlu olacaktır?
- Yerel, ulusal, bölgesel ve küresel düzeydeki destek ağlarınız ve dostlarınız kimlerdir? Savunuculuk amacınıza ulaşmanıza kim somut destek sağlayabilecektir?
- Potansiyel karşıtlarınız kimlerdir? Bunları sizi desteklemeye nasıl ikna edebilirsiniz veya çıkarabilecekleri engelleri nasıl aşabilirsiniz?
- Savunuculuğunuzun etkilerini güçlendirebilecek “uzmanlar” kimlerdir?
- Koalisyonunuzun her üyesinin işin içinde olduğunu ve sonuçlar üzerinde pay sahibi olduğunu hissetmesini nasıl sağlayabilirsiniz?

⁷ Ortak bir vizyon geliştirme konulu grup alıştırmaları için bakınız *Kadınlar için Liderlik Eğitimi* el kitabı 9.oturum “Ortak bir Amacı Nasıl Belirleyeceğiz?”

- Koalisyon üyelerinin rolleri ne olacaktır? Üyelerle sadece fikir alışverişinde mi bulunulacak, yoksa aktif katılımcı mı olacaklar? Sadece bilgilendirilecekler mi, yoksa karar-alma sürecine de katılacaklar mı?
- Koalisyon içinde anlaşmazlıkları en az indirmek ve işbirliğini en yüksek düzeye çıkarmak için kullanacağınız karar-alma yöntemleri ve iletişim tarzları neler olacak?
- Karar-alma süreçleri şeffaf mı ve hesap verilmesine olanak verecek mi?

C. Ortak bir vizyon oluşturmak

- Vizyonunuzu 3 dakika veya daha az bir sürede herhangi bir dinleyici grubuna anlatabilir misiniz?
- Bu vizyonu gerçekleştirmenize yardımcı olacak belirgin hedefler nelerdir?
- Hedeflerinizi ölçmek mümkün mü?
- Mevcut kaynaklarınızı dikkate aldığınızda hedefleriniz gerçekçi midir?
- Tartışmaya açmadığınız, müzakere edilmez hedefleriniz nelerdir?
- Hedefler belirgin eylem stratejileri belirlemenize yardımcı olur mu?
- Amaçlarınıza ulaşmanız için bir programınız var mı?
- Koalisyon üyeleri ileride bu vizyonu şekillendirmeye katkıda bulunacaklar mı? Evetse, nasıl?

D. Strateji oluşturmak ve uygulamak

- Önerilen çözümü gerçekleştirmek için kimlere – hükümet, özel sektör, sivil toplum, yerel toplum, aile ve/veya bireysel düzeyde – yönelmeniz gerekir?
- Bu gruplara ve bireylere ulaşmak için kullanabileceğiniz stratejiler nelerdir?
- Kullanmayı planladığınız stratejilerde koalisyonunuzun güçlerinden en iyi şekilde yararlanılıyor mu?
- Stratejileriniz hedefinize zamanında ulaşmanıza yardımcı olacak mı?
- Stratejileriniz ilave insan, finansman, materyal veya diğer kaynakları gerektiriyor mu? Evetse, bu kaynaklara nasıl ulaşacaksınız?
- Savunuculuğunuzun etki alanını büyütmek için radyo, televizyon, elektronik posta veya web- sitesi gibi iletişim teknolojilerini nasıl kullanabilirsiniz?
- Kampanyanıza faydalı olan seçimler, politik toplantılar veya haberler gibi güncel olaylar nelerdir? Hangi stratejiler bunların sunduğu avantajlardan tam olarak faydalanmanızı sağlar?
- Kampanyanız ani ve sert tepkilere sebep olacak mıdır? Evetse, böyle tepkileri en aza indirmek için kullanabileceğiniz stratejiler hangileridir?
- Kampanyanıza karşı diğer tehdit ve riskler nelerdir? Bu tehditlerin etkisini azaltmak için stratejinize neleri dâhil edebilirsiniz?

E. Stratejileri tekrar düşünmek

- Kampanyanızın programını oluştururken beklenmedik engelleri dikkate aldınız mı? Planınız esnek ve uyarlanabilir mi?
- Gerekğinde tekrar strateji oluşturmaınıza yardım edebilecek kaynaklar nelerdir?

F. Başarıyı ölçmek

- Başarılı olduğunuzu nasıl anlayacaksınız? Kampanyanızın kısa ve uzun vadeli etkisini ölçmek için kullanacağınız 3-5 nicel ve 3-5 nitel gösterge, kıstas veya kıyaslamayı belirtiniz.
- Başarılarınızı nasıl kutlayacaksınız?

G. İlerlemeyi değerlendirme

- Hedeflerinize ve önceliklerinize ulaşmak için ilerlemenizi kampanyanın hangi safhalarında değerlendireceksiniz?
- Kampanyanızın hedeflerine ulaşmak için ilerlemenizi değerlendirirken hangi kıstasları kullanacaksınız?
- Hedeflerinizi ulaştığınız süreci değerlendirmek için hangi kıstasları kullanacaksınız?

3. Tüm grup bir savunuculuk planı geliştirme sürecini tartışmak için bir araya gelir.

Katılımcılar aşağıdaki sorular üzerinde düşünürler:

- Ortak bir savunuculuk planı geliştirmenin en zor kısmı nedir?
- Sürprizlerle karşılaştınız mı?
- Grupta nasıl bir karar-alma süreci işletildi?
- Takım üyelerinin birbirinden öğrenmeleri, birbirlerinin fikirlerini uyarlamaları veya geliştirmelerine dair örneklerle gözlediniz mi?
- Nihai planınızdan memnun musunuz? Bunu nasıl kullanacaksınız?

4. Her grubun sözcüleri sırayla tüm gruba savunuculuk planlarını sunarlar. Katılımcılar her savunuculuk planının etkililiğini analiz eder ve eleştirir. Grup aşağıda soruları tartışır:

- Kampanya planı ilkeli liderlik tarzlarını yansıtıyor mu?
- Kampanya planı katılımcı iletişim tarzlarını yansıtıyor mu?
- Kampanya planı bir öğrenme toplumunun ilkelerini yansıtıyor mu?
 - Plan, hazırlık ve uygulama safhalarında farklı gruplar yer alıyor mu?
 - Planın nihai hedeflerine ulaşmak için kullanılan yollar etik mi?
- Savunuculuk planını güçlendirmek için önerileriniz var mı?

Bu El Kitabı ve Video'nun Değerlendirilmesi

Değerlendirme, her türlü öğrenme deneyimi için, grup üyelerinin ne öğrendikleri ve öğrenme sürecinin ne kadar etkili olduğu üzerinde düşündükleri kritik bir aşamadır. Öte yandan kolaylaştırıcılar da değerlendirme sırasında elde edilen bilgileri kullanarak daha sonraki çalışmaları gözden geçirip geliştirebilirler.

Alıştırma 5: Değerlendirme

Hedefler:

- Katılımcıların bu el kitabı ve videodan neler öğrendiklerini değerlendirmek
- Bu el kitabı ve videodaki öğrenme süreçlerini değerlendirmek

Süre: 30 Dakika

Materyaller: Yazı tahtası veya büyük boy kâğıt, tebeşir veya keçeli kalem

Grup üyelerinden bir gönüllü grup tartışmasını kolaylaştırma görevini üstlenir. Kolaylaştırıcı, alıştırmada belirtilen adımların izlenmesi, zaman kullanımı ve söz isteyen katılımcılara söz verilmesi için gruba yardımcı olur. Bir gönüllü de katılımcıların görüşlerini herkesin göreceği şekilde tahtaya veya kâğıda yazar.

1. Gruptaki her bir üye *Etkili Savunuculuk Kampanyaları Geliştirme* el kitabı ve videosunun en çok beğendikleri bölümü ve neden beğendiğini açıklar. Gönüllü söylenenleri kaydeder.
2. Aynı şekilde, gruptaki her bir üye el kitabı ve videoda en az beğendikleri bölümü belirtir ve nedenini açıklarlar.
3. Gruptaki üyeler aşağıdaki soruları yanıtlar:
 - Etkili Savunuculuk Kampanyaları Geliştirme el kitabı ve videosunda yer alan atölye çalışmaları ve dersler beklentilerinizi karşıladı mı?
 - Savunuculuğun hangi yönü daha kolay, hangisi daha zor görünüyor?
 - Savunuculuk planı hazırlama ve bir savunuculuk kampanyasına katılma konusunda kendinizi daha hazırlıklı hissediyor musunuz?
 - Savunuculuk ile ilgili daha çok bilgi almak istediğiniz konular var mı? Varsa neler?
 - Savunuculuğun daha fazla alıştırmaya ihtiyaç duyduğunuz istediğiniz bir bölümü var mı?
 - Yeni savunuculuk becerilerinizi günlük hayatınızda uygulamayı düşünüyor musunuz? Evetse nasıl ve nerede?
 - Gelecekte bir savunuculuk kampanyasına katılmak ister misiniz?

Bu yayın
Kanada Uluslararası Kalkınma Ajansı
Ford Vakfı
Ulusal Demokrasi Fonu
Shaler Adams Vakfı
finansal desteği ile hazırlanmıştır.

4343 Montgomery Avenue, Suite 201
Bethesda, MD 20814, USA
Tel: 1-301-654-2774   Fax: 1-301-654-2775
www.learningpartnership.org